

STLs strategidokument 2009-2011 og arbeidsplan 2010

Strategidokumentet er en beskrivelse av STLs langsiktige mål (for en tre-årsperiode), og de tiltakene som er nødvendige for å nå disse målene. Strategidokumentet ble vedtatt på STLs årsmøte 2009 og det er ingen forslag til endringer i dette dokumentet. Ved siden av de vedtatte målsetninger og tiltak for 2009-2011 i strategidokumentet (se neste side), er det felt inn forslag til en arbeidsplan for 2010 (se høyre kolonne).

Strategidokumentet er forankret i STLs formålsparagraf, som er de verdier organisasjonen er bygget på, og en forståelse av hva slags organisasjon STL er. Formålsparagrafen ble vedtatt da organisasjonen ble stiftet i 1996 og har ikke vært endret siden. På neste side er det en tabell med oversikt over målsetninger og tiltak for STL i den neste treårsperioden. I kolonnen ved siden av de treårige målsetninger og tiltak er arbeidsplan for 2009 ført opp, dvs de tiltak som STL ønsker å gjennomføre i 2009.

STLs formålsparagraf (§2):

Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn (Samarbeidsrådet) har som formål:

- Gjennom dialog å fremme gjensidig forståelse og respekt mellom tros- og livssynssamfunn
- Å arbeide for fremme av likestilling mellom tros- og livssynssamfunn i Norge basert på FNs konvensjoner om menneskerettigheter og Den europeiske menneskerettighetskonvensjon.
- Å arbeide internt og eksternt med sosiale spørsmål i et tros- og livssynsperspektiv.
- Å arbeide med tros- og livssynspolitiske spørsmål.

Hva er STL?

STL er en paraplyorganisasjon for 13 ulike tros- og livssynssamfunn eller sammenslutninger av disse, i Norge. Medlemmene er formelt likestilt i organisasjonen, i den forstand at hvert medlem har en stemme hver uavhengig av størrelse, formål eller andre relevante faktorer. *Organisasjonen er konsensusbasert*, som betyr at organisasjonen søker å fatte beslutninger som alle medlemmer kan stå bak og som uttrykker et forent syn. STL er en *dialogorganisasjon*, i betydning av at den praktiserer dialog som redskap for å etablere forståelse og respekt for hverandres ulike religions- og livssynspolitiske eller sosial-etiske standpunkter. Arbeid for denne forståelsen og respekten er både rettet utover (mot en bredere offentlighet) og innover (dvs mellom tros- og livssynssamfunn). STL er også en *interesseorganisasjon*, ved at STL jobber for tros- og livssynssamfunnenes felles interesser. Arbeid for felles interesser kan være, på ulike måter, å fremme STLs formål om likestilling mellom tros- og livssynssamfunn i Norge. Til sist, og forbundet med å være en interesseorganisasjon, er å være en *serviceorganisasjon for våre medlemmer*. Dette kan være å yte bistand til våre medlemmer i forhold til myndighetskontakt, forvaltning av eget tros- og livssynssamfunn etter loven og tilsvarende.

STLs strategidokument har tre deler: Dialog, Tros- og livssynspolitikk, Organisasjon (Råd, AU, sekretariat). De første delene, dialog og tros- og livssynspolitikk, handler om det arbeidet vi ønsker å gjøre for å realisere formålet med organisasjonen mens delen om organisasjon er et forsøk på å finne hensiktsmessige rammer for dette arbeidet.

STRATEGIDOKUMENT 2009-2011 OG ARBEIDSPLAN 2010

Strategidokument 2009-11	Arbeidsplan 2010
Målsetting dialogarbeid 2009-11	Målsetting dialogarbeid 2010
<ul style="list-style-type: none"> • Skape en større bevissthet om hva dialog er (i samfunnet og STL) og vise dette gjennom hvordan STL arbeider og opptrer. • Større fokus på verdimeslige konflikter og sosial-etiske spørsmål og hvordan vi kan skape forståelse og respekt for våre forskjeller. • Arbeide med forholdet mellom tro/livssyn, satire og ytringsfrihet i et maktperspektiv. • Styrke det lokale dialogarbeidet gjennom tilrettelegging av møteplasser lokalt, samt rådgivning og veiledning på lokalt dialogarbeid. • Fremme religions- og livssynslederes aktive deltakelse og engasjement i religions- og livssynsdialogen. • Fremme ungdommers aktive deltakelse og engasjement i religions- og livssynsdialogen • Legge til rette for en større nasjonal dialogkonferanse hvert fjerde år – i samarbeid med relevante aktører som fremmer STLs visjoner om dialog 	<p>Se 2009-11</p>
<p>Tiltak 2009-11:</p>	<p>Tiltak 2010:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Utvikle en dialogplakat for STLs arbeid (STLs kommunikasjonsplattform) som sier noe om prinsipper for dialog i STL og hvordan vi arbeider etter disse prinsippene våre ulike strukturer • Styrke kompetanse på hva dialog er? og hvordan drive dialog? hos STLs medlemmer • Videreutvikle verktøy for støtte til lokale dialoger. Blant annet ved å bidra til: <ul style="list-style-type: none"> ○ Større fleksibilitet i forhold til støtteordninger til lokale dialoger. ○ Profesjonalisering av rådgivning og veiledningstjenester for lokale dialoger (nettside, oppskriftshefte for lokale dialoger m.m) ○ Årlige samlinger for deltakere i lokale dialoger for utveksling av erfaringer og ideer om lokalt dialogarbeid • Legge til rette for religions- og livssynslederforum 2 ganger i året og søke religions/livssynsledernes aktive deltakelse i forumet • Ungdomsdialogkonferanse 2009 for å engasjere ungdom i dialogarbeid og på sikt etablere mer permanent samarbeidsformer mellom tros- og livssynsengasjert ungdom. • I samarbeid med andre aktører legge til rette for seminar/konferanse om sentrale og utfordrende dialogtemaer (satire og ytringsfrihet, sosial-etiske 	<ul style="list-style-type: none"> • I samarbeid med Arbeidsforskningsinstituttet ved Helge Svare starter STL et forsknings- og utviklingsprosjekt (FOU-prosjekt) om STL som dialogisk organisasjon. FOU-prosjektet tar sikte på å styrke den dialogiske refleksjonen og praksisen i STL. Prosjektet skal blant annet se på hva som er en optimal dialogisk involvering (av STLs medlemmer) i forhold til de oppgaver STL skal løse, samt dialogiske utfordringer knyttet til ulike relasjoner av makt og ulike kulturelle forståelser av dialog. Prosjektet skal levere en dialogplakat og en veileder i dialog. <ul style="list-style-type: none"> ○ Våren/Høsten 2010: Kartleggingsfase der STLs rådsrepresentanter i Rådsmøtet og gjennom intervjuer bidrar med refleksjon omkring dialogen i STL. ○ Høsten/Våren 2010-11: Videreutvikling av dialogisk praksis. Til årsmøte 2011 ferdigstilles dialogplakat og en veileder i dialog til bruk for STL og lokale dialoger. • Religionslederforum 13. april. Vertskap: Det Vietnamesiske Buddhistsamfunn (Khuong Viet Templet i Løvenstad) <ul style="list-style-type: none"> ○ Ekstern innledning ved utenriksminister Jonas Gahr Støre og Ven. Thich Vien Duy (buddhistmunk ved Khuong Viet Templet) ○ Vertskap og tidspunkt for høstens religions- og livssynslederforum bestemmes på møte 13. april.

STLs strategidokument 2009-2011 og arbeidsplan 2010

<p>spørsmål og annet)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Videreutvikle UngDialog som plattform for samarbeid mellom tros- og livssynsengasjert ungdom. <ul style="list-style-type: none"> ○ Bistå i planlegging og gjennomføring av Dialogtreff10 på Nansenskolen i august 2010 • Dialog om religion og livssyn på film 6-7. november 2010. Seminar i samarbeid med stiftelsen KULT og Norsk Filminstitutt. Tema: Livsfaseriter på film. • Dialog om religion/livssyn og musikk høsten 2010. Seminar i samarbeid med KULT, Cosmopolite og Interkulturelt museum. Tema: Lyden av det hellige. Seminaret er opptakten til et større seminar om samme tema i 2011. • Dialogprosjekt om religion og menneskerettigheter og utfordringer knyttet til rettighetskonflikter. Samarbeidsprosjekt med Helsingforskomiteen. <ul style="list-style-type: none"> ○ Menneskerettighetsaktivister og tros- og livssynsaktører i samtale om utfordringer knyttet til rettighetskonflikter. • Starte planlegging av en større nasjonale dialogkonferanse i Drammen i 2011. Samarbeid med Drammen og omegn tros- og livssynsforum. <ul style="list-style-type: none"> ○ Presentere ny dialogveileder på konferansen (se første prikkpunkt) ○ Konferansen tenkes som et møtested for ressurspersoner fra lokale dialoger
<p>Målsetting tros- og livssynspolitik 2009-11</p>	<p>Målsetting tros- og livssynspolitik 2010</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Arbeide for en gjennomtenkt og helhetlig tros- og livssynspolitik som sikrer tros- og livssynsfriheten og likebehandling av tros- og livssynssamfunn. • Arbeide for å sikre at STLs medlemmer myndiggjøres og har kapasitet til å delta i arbeide med å møte sine medlemmers tros- og livssynsbehov, og forpliktelser i forhold til myndigheter. • Arbeide med den nye diskrimineringsloven ved å bevisstgjøre egne medlemmer og lovgiver om diskrimineringslovens konsekvenser for tros- og livssynssamfunn. 	<p>Se 2009-11.</p>
<p>Tiltak tros- og livssynspolitik 2009-11</p>	<p>Tiltak tros- og livssynspolitik 2010</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Utfordre politiske myndigheter til å utrede tros- og livssynspolitikken i Norge. Samlet innspill på dette fra STL med utgangspunkt i: <ul style="list-style-type: none"> ○ Utredningen om tilrettelegging av livsriter og livsfaser ○ Pilotprosjekt om livssynsbetjening i institusjoner ○ Fremtidige forhold mellom stat-kirke • Bygge kapasitet og kompetanse hos medlemsorganisasjoner og offentlige institusjoner i forhold til å møte tros- og livssynsbehov/forpliktelser. • I samarbeid med relevante aktører og prosjektgruppa om livssynsbetjening utvikle et pilotprosjekt for tros- og livssynsbetjening på Ullevål sykehus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Utfordre politiske myndigheter til å utrede tros- og livssynspolitikken i Norge. Samlet innspill på dette fra STL med utgangspunkt i: <ul style="list-style-type: none"> ○ Utredningen om tilrettelegging av livsriter og livsfaser ○ Fremtidig forhold mellom stat-kirke. • Oppfølging av utredningsrapporten "Livsfaseriter" <ul style="list-style-type: none"> ○ Distribusjon av rapporten til relevante tjenesteytere, ulike offentlige organ, interesseorganisasjoner med mer. ○ Faglig seminar med kirke, utdannings og forskningskomiteen 9.september (kl. 10-14) om funnene i utredningsrapporten og

STLs strategidokument 2009-2011 og arbeidsplan 2010

<ul style="list-style-type: none"> • Starte arbeid med å se på diskrimineringslovens konsekvenser for tros- og livssynssamfunnene og hvordan STL kan arbeide for å ivareta sine medlemmers interesser i arbeid med høringen. • Arrangere seminarer/åpne møter i samarbeid med andre som tematisere viktige religions- og livssynspolitiske temaer. • Større nasjonal konferanse om tros- og livssynspolitikk fjerde hvert år. <ul style="list-style-type: none"> ○ Neste konferanse i 2012, begynne planlegging i 2011. 	<p>andre problemstillinger denne belyser.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Utvikling av konsept for nettportal om livsfaseriter til bruk for helsesektoren eller andre tjenesteytere (se prikkpunkt om tros- og livssynsbetjening). ○ Evt. faglig(e) seminar om temaer i rapporten. <ul style="list-style-type: none"> • I samarbeid med Oslo universitetssykehus (Ous) starte pilotprosjektet ”tros- og livssynsbetjening på Oslo universitetssykehus”. <ul style="list-style-type: none"> ○ Vår 2010: Etablering av referansegruppe for prosjektet. Referansegruppa videreutvikler prosjektet i samarbeid med ansvarlig ved Ous. ○ Høst 2010: Rekruttering av relevant personell og utvikling av tjenesten på Oslo universitetssykehus, blant annet nettportal om livsfaseriter.
<p>Målsettinger for det organisatoriske arbeidet 2009-2011</p>	<p>Målsettinger for det organisatoriske arbeidet</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Sikre at alle medlemssamfunnene har reell innflytelse og styrke sekretariatets kapasitet slik at de kan delta mer aktivt i arbeid opp imot medlemssamfunnene for å sikre deres eierskap til STL. • Sikre en mer <i>handlekraftig og synlig organisasjon</i> som aktivt løfter frem og mener noe om tros- og livssynspolitiske merkesaker og verdimessige spørsmål i Norge idag • Sikre et <i>større engasjement i eksterne organisasjoner</i> der STL har styreverv • Vurdere å delta mer aktivt i det <i>internasjonale tros- og livssynssamarbeidet</i>. • Identifisere organisasjonens behov knyttet til daglig leder/koordinators og styreleders ledelsesfunksjoner/oppgaver og utifra en behovsanalyse: <ul style="list-style-type: none"> ○ Vurdere å endre/tydeliggjøre ledelsesfunksjoner knyttet til styreleder og sekretariatsleder, samt stillingsbetegnelsen for sekretariatsleder (i dag koordinator). ○ Vurdere å søke om økt tilskudd for å ansette flere i sekretariatet. • Arbeide for å etablere nytt sted for sekretariatet som sikrer en større synlighet og tilgjengelighet til STLs arbeid med dialog og tros- og livssynspolitikk, og som muliggjør at STL kan være en organisasjon som mer aktivt kan yte bistand til sine medlemmer. 	<p>Se 2009-2011</p>
<p>Tiltak for organisasjonsarbeid 2009-11:</p>	<p>Tiltak for organisasjonsarbeid 2010:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Årlige evalueringer av arbeids- og møteform, samt kompensatoriske ordninger for å sikre optimal deltakelse fra medlemsorganisasjoner. <ul style="list-style-type: none"> ○ Ved behov endre/videreutvikle møte- og arbeidsform, samt kompensatoriske ordninger. 	<ul style="list-style-type: none"> • Rådet: <ul style="list-style-type: none"> ○ 4 rådsmøter i året, og ved behov innkalles det til egne konsultasjoner på høringsbrev eller andre temaer. ○ Arbeid med spesielle høringsbrev kan delegeres til egen ad-hoc

STLs strategidokument 2009-2011 og arbeidsplan 2010

<ul style="list-style-type: none"> • Involvere medlemsorganisasjoner mer aktivt i Rådets arbeid gjennom å etablere ad-hoc arbeidsgrupper som jobber med å følge opp Rådets vedtak (les diskrimineringsloven, planlegging av konferanser med mer) • Ta i bruk dialogplakaten (se under dialog) i Rådets arbeid – dvs aktiv reflektere over hvordan ønsker vi å snakke sammen i Rådet – samt tilslutning til at denne er styringsredskap for leder/sekretariat i måten de formidler STLs meninger utad. • Bruken av konsensus og enstemmighet/veto i STL klargjøres og nedfelles:<ul style="list-style-type: none"> ○ Til hvilke beslutninger brukes konsensusbaserte prinsipper og prosedyrer og hvilke beslutninger krever enstemmighet og gir åpning for veto. ○ Prinsipper og prosedyrer for konsensusbaserte beslutninger utvikles. • Årlige drøftinger av Oslokoalisjonens og HL-senterets i Rådet. • Arbeidsgruppe med relevante samarbeidspartnere arbeider frem et forslag til eget hus for virksomhetene som profileres som Dialogens Hus.<ul style="list-style-type: none"> ○ Forslaget legges frem for Rådet i løpet av første halvår 2009 for evt tilslutning. ○ Forslaget presenteres for politiske myndigheter i løpet av første halvår 2009 for evt midler til videre utvikling av prosjektet. • Arbeide med å styrke synliggjøring og bevisstheten om STLs arbeid hos STLs medlemssamfunn og i den brede offentlighet gjennom:<ul style="list-style-type: none"> ○ tros- og livssynsforum ○ menneskebiblioteket ○ videreutvikling av nettsted og relevant informasjonsmaterieil • Utvikle et informasjonsstrategidokument for STL; målgrupper, verktøy for å nå målgruppene og annet. • Utrede muligheten for å delta i Religions for peace – globalt inter-religiøst nettverk. • Sette i gang arbeid med å identifisere organisasjonens behov knyttet til daglig leder/koordinators og styreleders ledelsesfunksjoner/oppgaver og legge frem forslag for evt endring av mandat, stillingsbetegnelse og behov for større sekretariat.	<ul style="list-style-type: none"> ○ arbeidsgruppe som leverer utkast til AU/Rådet. ○ I forkant eller etterkant av rådsmøtene legges det opp til arbeid med FOU-prosjektet <i>STL som dialogisk organisasjon</i>. Form og innhold på dette avgjøres i samråd med Helge Svare ○ Rådsmedlemmer godtgjøres for heldagsmøter (minst 5 timer), etter følgende sats: max 1650 i tapt arbeids fortjeneste eller 600 i ulegitimert tapt arbeidsfortjeneste. Rådsmedlemmer kan ikke godtgjøres for til sammen mer enn 4000 kroner per år.<ul style="list-style-type: none"> ○ Møte- og arbeidsform, samt kompensasjonsordning evalueres årlig • Oslokoalisjonen og HL-senteret følges opp av Rådet ved at begge gjøres til egen sak for diskusjon i løpet av arbeidsåret. • Utredningsrapport om Dialogens hus ved Otto Hauglin AS slutføres våren 2010. Utredningsrapporten overleveres STL.<ul style="list-style-type: none"> ○ Med utgangspunkt i utredningsrapport arbeides det opp imot politiske beslutningstagere og potensielle donorer for etablering av Dialogens hus. • Arbeide med å styrke synliggjøring og bevisstheten om STLs arbeid hos STLs medlemssamfunn og i den brede offentlighet gjennom:<ul style="list-style-type: none"> ○ seminar/konferanser ○ videreutvikling av nettsted og relevant informasjonsmaterieil • Notat om fremtidig organisering av daglig leder/koordinators og styreleders ledelsesfunksjoner/oppgaver legges frem for diskusjon i Rådet 23. mars.<ul style="list-style-type: none"> ○ Tilbakemelding på notat danner bakgrunn for utvikling av en ny instruks/mandat og evt. ny stillingsbetegnelse for leder av sekretariatet. Denne er klar ved utlysning av stillingen når koordinator fratrer stillingen. Instruks og mandat tar også utgangspunkt i utvikling av STLs dialogplakat (kommunikasjonsplattform).
--	--